

ספורים טובים חיים לנו

מאת סידני קארול

דעה ונתקבל על ידי אשה מזוקנת, עדינת פנים. הבית היה גדול ומפואר, מצוייד בנג גדול ובבריכת שחייה. המחיר היה באמת רק עשרה דולאר. האיש קנה את הבית, אחר פנה אל האשה ושאל:

«אמרי לי, מדוע מכרת את הבית בסכום כה קטן?»

«פשוט מאד», השיבה האשה בחיך, «בעלי מת והורה בצוואתו למכור את הבית ולמסור את הכסף למזכירתו הבלונדית».

לאחרונה נתקלתי בסיפור זה בשבועון ידוע, בגירסה חדשה לגמרי: הבית הפך לקאדילאק והמחיר עלה ל-50 דולאר.

סיפור אמהי

הסיפור הבא שייך לסוג הסיפורים האמהיים: כל אחד מספר אותו על אמו.

«לפני ימים מספר בקרה אמי בבית מסחר כל-כו, סיפר לי דודני, יודית היו מלאות חבילות, וכאשר לא יכלה להיכנס לתא הטלפון. היא נגשה אל גברת זקנה אחת, שהיתה ישובה על ספסל, והפקידה את חבילותיה וארנקה בידה».

«כאשר חזרה אמי מתא הטלפון, אמרה הזקנה שגם היא רוצה לטלפן, וביקשה מאמי לשמור על הארנק שלה. אמי התישבה על הספסל, פתחה את ארנקה וגילתה לזוועתה ששטר בן עשרה דולאר נעלם ואיננו. היא לא רצתה לחולל שערוריה ולהאשים את הזקנה בגניבה. על כן עשתה דבר פשוט: פתחה את הארנק של הזקנה, הוציאה מחוכו עשרה דולאר והעבירה אותם לארנקה».

«כאשר חזרה אמי הביתה» סיים דודני את סיפורו, «תחבה את ידה לכיסה — ואצבעותיה נתקלו במשהו מרשרש: היה זה שטר הכסף שלה, שנעלם מארנקה!»

עשרה כרטיסים

קורא יקר, השמעת את הסיפור המפורסם על הזוג וכרטיסי התיאטרון, אני משער כי כן.

משפחת קווימבי התגוררה מחוץ לעיר. אולם מר קווימבי עבד בעיר. יום אחד עלה בידו להשיג שני כרטיסים להצגת תיאטרון מפורסמת. הוא לא הצליח להתקשר עם אשתו בטלפון, והיה נאלץ לשגר לה מברק:

«יש לי שני כרטיסים לתיאטרון ליציאות».

אולם כאשר הוא הופיע בערב בפתח התיאטרון, כמעט ותקף אותו השבץ: אשתו הביאה אתה שמונה מידידה!

התברר שהמברק שובש בדרך והגיע לידי האשה בוו הלשון:

«השנתי עשרה כרטיסים לתיאטרון ליציאות».

סיפור זה סופר לי לפחות על ידי חמשים איש — כל אחד מהם טען שהוא היה בין שמונת האורחים».

הכובע היקר

רק לעתים רחוקות זוכה העתונאי לשמוע סיפור מוזר, אשר ריח של ריאליזם ואמת נודף ממנו.

סיפור כזה שמעתי לפני ימים מספר מפי אחותי הבכירה. היא חניכת תנועת הצופים, ודוברת-אמת מושבעת — ואני מאמין לכל דבריה.

לפני זמן מה מת אחד מידידיה של אחותי, והיא הלכה להלווייתה. בדרך עברה ליד חנות-כובעים, ראתה כובע יפה ויקר וקנתה אותו.

בבואה לאולם-ההלוויות התביישה אחותי להכנס פנימה עם קופסת-הכובעים, מסרה אותה לידי שומר הסף.

במהרה יצא מסע-ההלוויה לבית הקברות. ומכאן ואילך אניח לאחותי לספר את הסיפור במורפייה.

«פתע ראיתי את אחד המלווים צועד מאחורי הארון ונושא בזרועותיו את הקופסה עם הכובע שלי. כמעט ופרצתי בבכי. האידיוט נשא את הכובע שלי — כובעי היקר — והניח אותו על גבי הארון. רציתי לרוץ ולתופף אותו, אבל התביישתי לעשות זאת. הארון הורד לתוך הקבר — יחד עם הכובע, והקברנים כיסו אותו בעפר. כל הנאספים פרצו בבכי מר — אבל אני בכיתי יותר מכולם. הכובע שלי! הכובע שעלה לי חמשים דולאר!»

כן, מסיפור זה נודף ריח של אמת. הוא מוזר מכדי היות בדוי מן הלב. רבה ואשב ליד מכונת הכתיבה ו...

רגע אחד, קורא יקר, מדוע אתה מפסיק אותי?

למי זה קרה?

לאחותך?

כנסאציוניות. אולם ידידי העתונאי, אדוארד, היה מסוגל להריח את ריחו של סיפור כזה ממרחק קילומטרים.

יום אחד באה אליו החותנת שלו ואמרה: אתמול ביקרה ידידתי, אלזי, בחנות-גרונאות וקנתה קמיע ישן בהצי דולאר. כאשר חזרה הביתה ניקתה את הקמיע וגילתה שהוא עשוי זהב טהור».

«כן», הפסיק אותה אדוארד, «ועל גבי הזהב היתה חרוטה האות N».

«מניין לך זאת?» תמחה החותנת, «דיברת עם אלזי?» «היא פתחה את הקמיע ומצאה בתוכו תלתל שחור», המשיך אדוארד ללא רחמים, «היא הלכה למוזיאון, ושם נודע לה כי התלתל היה שייך לקיסר נפוליון ונמסר לג'וזפינה יחד עם הקמיע. המוזיאון אף הציע לה מיליון דולאר תמורת הקמיע».

«אמת ונכון», קראו החותנת, «היכן שמעת כל זאת?» «אלזי שלף שקרנית», אמר אדוארד, «שמעתי סיפור זה עוד לפני עשרים שנה. כל אדם מספר אותו על עצמו. אם יתנופף זקנו של ספור זה ברוח, יגיע קצהו אל פיסגת הרי-אורסט».

המאהב והירושה

כן, סיפור זה עלול להיכנס לדמו של אדם — ממש כמו הסיפור על המאהב והירושה.

דון-ז'ואן צעיר ביקר בעיירה קטנה, במערב ארצות הברית. הוא פגש שם באשה מזוקנת והשיעמום עורר אותו להסתובב אתה בעלילת אהבים. אולם הוא לא מסר לה את שמו האמיתי, השתמש במקום זה בשם אחד מידידיו, שגר בעיר אחרת.

לפני עזבו את העיירה ביקשה ממנו האהובה את כתובתו — ומובן מאליו שהוא מסר לה את הכתובת של אותו ידיד.

כעבור שנים מספר נקלע הדון-ז'ואן לבית הידיד ומצא אותו מטורף למחצה מרוב שמחה.

«מה אירע?» שאל.

«קרה לי דבר מוזר», אמר הידיד, «זה שנים מספר שאני מקבל מכתבים מאיזו זקנה מטורפת. רחמתי עליה ועניתי על כל מכתביה. והנה היום קיבלתי הודעה שהיא מתה והורשה לי מיליון דולאר!»

בית בעשרה דולאר

הסיפור הבא מגיע לעתונות היומית והשבועית בעשרות גירסאות. פשוט אי אפשר להיפטר ממנו.

יום אחד עיין אחד מיושבי ג'ויורק בעתונות, וראה מודעה מוזרה:

«בית למכירה ב-10 דולאר».

האיש נתקף סקרנות, מיהר לגשת לכתובת שצויינה במו-

השמעתם את הסיפור על הפטריות המורעלות. מובן מאליו ששמעתם אותו. אבל הבה וארענן את זכרוכם.

גברת מסויימת ערכה ארוחה חגיגית לידידיה. המנה הראשונה היתה צלי-פטריות. הגברת היתה זהירה ואמרה: «מוטב שננסה את הפטריות על החתול. אני רוצה להיות בטוחה, שלא קיבלנו פטריות ארסיות».

החתול טעם מן הפטריות, ופרץ החוצה בשמחה. דומה כי הפטריות לא הניקו לו.

אולם לאחר שמילאו האורחים את כרכם בפטריות, הופיע המשרת ולחש על אוזנה של בעלת-הבית:

«החתול מת!»

הגברת פרצה בזעקת-אימים. אחדות מן האורחות התעלפו. רופאים הוזעקו, אמבולאנסים הגיעו למקום ומשאבות הקיבה החלו לפעול בכל הקיטור.

כאשר הועברו כל האורחים הסוחטים לבתי-הם, נזכרה בעלת הבית בחתול, ושאלה את המשרת:

«היכן הוא?»

«השארתי אותו ברחוב», השיב המשרת «המכונית שדרכה אותו מעכה אותו לגמרי».

בפעם הראשונה שמעתי סיפור זה מפי דודני. הוא אמר שהסעודה נערכה על-ידי גיסתו. בפעם השנייה שמעתי מפי רופא אנגלי. הוא אמר כי הדבר ארע באוסטרליה, בשנת 1934. בפעם השלישית... בקיצור, לאחר כמה שנות מחקר הגעתי למסקנה שבאותה סעודה מפורסמת נוכחו 3462 איש.

מעיל הפרוה

דומה מאד לפרשת הפטריות היא גם פרשת האשה ומעיל הפרוה. אשתו של רופא-השניים שלי טוענת כי הדבר אירע לאחייניתה. הייתי מוכן להאמין לה, אילו לא שמעתי את הסיפור בגירסאות שונות מפי עשרות בני-אדם.

וכך היה מעשה: לאשה אחת היה מאהב, שנתן לה במתנה מעיל פרוה יקר. היא הפקידה את המעיל בבית-משכון, והביאה את הקבלה אל בעלה.

«ג'ורג', אמרה, «מצאתי את הקבלה ברחוב. גש מחו לבית-המשכון. אולי נמצא שם דבר רבי-ערך».

למחרת היום ישבה האשה בקוצר-רוח וחיכתה לבוא בעלה. אולם הבעל לא הביא את מעיל הפרוה. בידיו היתה חבילה קטנה, עטופה נייר.

«מה מצאת בבית המשכון?» שאלה האשה. «הבל על הטורח» השיב הבעל, קיבלתי רק את ספרו של ד"ר קינסיי על התנהגותו המינית של הגבר».

הקמיע המוזר

עתונאים ותיקים ומנוסים נכשלים לעתים קרובות בסיפורים מוזקנים אלה ומנסים למסור אותם בתור ידיעות